



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 grudnia 2018 r.

WPS-IX.431.2.30.2018.GD

**Pani
Magdalena Burzyńska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tarczynie
ul. Rynek 8
05-555 Tarczyn**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2018, Grażyna Dubiel – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie – upoważnienie Nr 213/WPS/2018, przeprowadziła w dniach od 17 do 21 września 2018 r. kontrolę problemową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarczynie (zwany dalej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek lub GOPS) mieszczącym się przy ul. Rynek 8 w Tarczynie. Przedmiot kontroli obejmował organizację i sposób realizacji przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³ (zwanej dalej ustawą), w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od 1 stycznia 2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 17 września 2018 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pod poz. 3.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest pani Magdalena Burzyńska, pełniąca tę funkcję od 1 grudnia 2014 r.⁴. Obsługę księgową prowadzi pani Urszula Książek zatrudniona na stanowisku głównej księgowej od 1 października 2014⁵ r.

W okresie objętym kontrolą, działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie Wojewoda Mazowiecki ocenia: **pozytywnie** - w zakresie organizacji zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości** - w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego.

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 2234

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092

³ Dz. U. z 2017 r., poz. 1952, z późn. zm.

⁴ Od 1 października 2014 r. do 30 listopada 2014 r. p.o. kierownika GOPS w Tarczynie.

⁵ Od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2014 r. p.o. głównego księgowego GOPS w Tarczynie.

1. Organizacja realizacji zadania

Zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w imieniu organu właściwego - Burmistrza Tarczyna realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie.

Wewnętrzną strukturę organizacyjną oraz zasady działania kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą określa regulamin organizacyjny, przyjęty zarządzeniem Nr GOPS.011.2A.2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie. W rozdziale II § 6 niniejszego regulaminu, w strukturze organizacyjnej Ośrodka wyodrębnione zostało „stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych”, natomiast w § 17 określone zostały zadania należące do „stanowiska ds. obsługi świadczeń rodzinnych”, tym samym spełnione zostały wymogi w zakresie organizacji realizacji zadania, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli, zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowało trzech pracowników Ośrodka na podstawie imiennych upoważnień, wydanych przez Burmistrza Tarczyna na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

1. Pani Magdalena Burzyńska – kierownik GOPS, upoważniona przez Burmistrza Tarczyna do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych a także do wydawania w tych sprawach decyzji (*upoważnienie z dnia 01.12.2014 r.*), wcześniej p.o. kierownika GOPS, upoważniona przez Burmistrza Tarczyna do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych a także do wydawania w tych sprawach decyzji (*upoważnienie z dnia 01.10.2014 r.*)
2. Pani Wioleta Gwiazda – podinspektor ds. świadczeń rodzinnych, upoważniona przez Burmistrza Tarczyna do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wydawania decyzji (*upoważnienie z dnia 1 października 2009 r.*). Zakres obowiązków przyjęty do stosowania w dniu 1 października 2009 r. uwzględnia realizację zadań w tym zakresie.
3. Pani Danuta Sobczak – starszy inspektor ds. świadczeń z pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych i kart dużej rodziny, upoważniona przez Burmistrza Tarczyna do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych w czasie nieobecności kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie (*upoważnienie z dnia 25 września 2005 r.*). W dokumencie „zakres uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności” ww. pracownika przyjętym do stosowania 2 stycznia 2004 r. został zawarty zapis, iż do obowiązków pracownika należy m. in. „zgłaszanie do ubezpieczeń ZUS, rozliczanie składek za podopiecznych i pracowników GOPS, obsługa programu Płatnik”.
4. Pani Urszula Książek – główna księgowa GOPS w Tarczynie. Realizacja zadania w zakresie obsługi księgowej. Zakres odpowiedzialności i obowiązków z dnia 2 stycznia 2017 r. przyjęty do stosowania w tym samym dniu, uwzględnia m. in. realizację zadań w tym zakresie.

2. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarczynie prowadzony jest rejestr spraw dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, który jest jednocześnie rejestrem decyzji wydawanych w tych sprawach. Rejestr prowadzony jest w formie papierowej. W roku 2017 zostały zarejestrowane 34 sprawy, w tym 6 nowych wniosków o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, w roku 2018 do dnia kontroli zostało zarejestrowanych 26 spraw, w tym 6 nowych wniosków. Ogółem w roku 2017 wydano 34 decyzje administracyjne, w tym 6 decyzji przyznających świadczenie, 25 decyzji zmieniających, 1 decyzję odmowną, 1 decyzję w sprawie nienależnie

pobranym świadczeń oraz 1 decyzję dotyczącą rozłożenia na raty kwoty świadczenia nienależnie pobranego. W roku 2018 do dnia kontroli wydano 26 decyzji administracyjnych, w tym 6 decyzji przyznających świadczenie pielęgnacyjne oraz 20 decyzji zmieniających.

Kontroli poddano łącznie 20 postępowań, z czego 6 wszczętych zostało na podstawie wniosków złożonych w 2017 r., 6 na podstawie wniosków złożonych w 2018 r. oraz 8 dotyczących wydania decyzji zmieniających wysokość kwoty świadczenia pielęgnacyjnego na lata 2017 i 2018 w sprawach wszczętych na podstawie wniosków z lat wcześniejszych.

Postępowania o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego każdorazowo wszczynano na wniosek złożony do organu przez osobę do tego uprawnioną⁶. Wszystkie skontrolowane wnioski zostały złożone do organu w formie papierowej a następnie zostały opatrzone datą wpływu do GOPS. Wnioski złożono na prawidłowych formularzach - 4⁷ z roku 2017 na formularzach zgodnych ze wzorem stanowiącym załącznik nr 14 do Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. poz. 2284)⁸, oraz 2⁹ z roku 2017 i 6¹⁰ z roku 2018 na formularzach spełniających wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz.U. poz. 1466)¹¹. Formularze wniosków zostały prawidłowo wypełnione przez wnioskodawców.

W toku postępowania kontrolnego dokonano sprawdzenia kompletności dokumentacji, niezbędnej do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i wydania decyzji w sprawach dotyczących postępowań wszczętych na wnioski¹² złożone w okresie objętym kontrolą. Ustalono, że we wszystkich postępowaniach zgromadzone zostały: orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o zaliczeniu do grupy inwalidzkiej¹³, kopie aktu urodzenia lub dowodu osobistego osoby niepełnosprawnej co do której wnioskowano o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, kopie dowodu osobistego osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne (w przypadku postępowania oznaczonego Nr ŚP.5222.26.2018 dokument znajduje się we wcześniejszym postępowaniu oznaczonym Nr GOPS.ŚR.8252.97.2013). Oświadczenie w sprawie danych identyfikacyjnych osoby zgłaszanej do ubezpieczenia emerytalnego i zdrowotnego przy świadczeniu pielęgnacyjnym znajdowały się w kontrolowanych postępowaniach z wyłączeniem spraw: nr ŚP.5222.30.2017¹⁴, nr ŚR.5222.31.2017¹⁵. W aktach 6¹⁶ postępowań, złożone zostały ponadto oświadczenia wnioskodawców, że nie są zgłoszeni do ubezpieczeń emerytalno – rentowych i ubezpieczeń zdrowotnych ZUS/KRUS. Sprawdzone, czy Organ stosował się do obowiązku wynikającego z art. 23 b ust 1 ustawy tj. do „samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, (...) lub drogą pisemną ...” informacji niezbędnych do wydania decyzji w sprawach świadczeń pielęgnacyjnych.

⁶ Art. 17 ust 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych - Dz. U. z 2017r. poz. 1952 z późn. zm.

⁷ Wnioski oznaczone: ŚR.5222.26.2017 z dnia 23. 01. 2017 r., ŚR.5222.28.2017 z dnia 24. 05. 2017 r., ŚR.5222.30.2017 z dnia 07. 06. 2017 r., ŚR.5222.31.2017 z dnia 19. 07. 2017 r.

⁸ Rozporządzenie obowiązywało od 2 stycznia 2016 roku do 31 lipca 2017 roku.

⁹ Wnioski oznaczone: ŚR.5222.33.2017 z dnia 18.08.2017 r., ŚR.5222.34.2017 z dnia 01.09.2017 r.

¹⁰ Wnioski oznaczone: ŚR.5222.21.2018 z dnia 26.01.2018 r., ŚR.5222.22.2018 z dnia 17.04.2018 r., ŚR.5222.23.2018 z dnia 07.05.2018 r., ŚR.5222.24.2018 z dnia 11.06.2018 r., ŚR.5222.25.2018 z dnia 10.07.2018 r., ŚR.5222.26.2018 z dnia 03.09.2018 r.

¹¹ obowiązuje od 01 sierpnia 2017 roku.

¹² ŚR.5222.26.2017 z dnia 23. 01. 2017 r., ŚR.5222.28.2017 z dnia 24. 05. 2017 r., ŚR.5222.30.2017 z dnia 07. 06. 2017r., ŚR.5222.31.2017 z dnia 19. 07. 2017 r., ŚR.5222.33.2017 z dnia 18.08.2017 r., ŚR.5222.34.2017 z dnia 01.09.2017 r., ŚR.5222.21.2018 z dnia 26.01.2018 r., ŚR.5222.22.2018 z dnia 17.04.2018 r., ŚR.5222.23.2018 z dnia 07.05.2018 r., ŚR.5222.24.2018 z dnia 11.06.2018 r., ŚR.5222.25.2018 z dnia 10.07.2018 r., ŚR.5222.26.2018 z dnia 03.09.2018 r.

¹³ Sprawa oznaczona nr ŚR.5222.22.2018 z dnia 17 kwietnia 2018 r.

¹⁴ Do wniosku została dołączona decyzja 1417-PU/402.330.2017 o podleganiu ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu KRUS wnioskodawcy od dnia 01.05.2017 r.

¹⁵ W aktach sprawy znajduje się oświadczenie z 2015 r.

¹⁶ ŚR.5222.25.2018, ŚR.5222.23.2018, ŚR.5222.22.2018, ŚR.5222.34.2017, ŚR.5222.33.2017, ŚR.5222.26.2017

Ustalono że:

- w aktach 3¹⁷ postępowań znajdował się wydruk z rejestru pesel w zakresie weryfikacji danych osobowych wnioskodawcy, oraz w 1¹⁸ - dotyczący danych osobowych osoby niepełnosprawnej,
- w aktach 4¹⁹ postępowań znajdowały się informacje dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne, pozyskane przez pracowników ośrodka drogą elektroniczną.

W dniu 20 września 2018 r. kierownik GOPS w Tarcynie pani Magdalena Burzyńska pisemnie wyjaśniła, cyt.: „w okresie od 11 kwietnia do 12 sierpnia 2018 r. z uwagi na awarię serwera zostały utracone zapytania drogą elektroniczną dotyczące weryfikacji danych pesel, danych z tytułu rezygnacji z pracy lub niepodejmowania zatrudnienia dotyczące ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Weryfikacje prowadzone w wyżej wymienionym okresie nie zawsze były drukowane.” Ustalono, że w terminie od 11 kwietnia do 12 sierpnia 2018 r. zostały wydane 3²⁰ poddane kontroli decyzje. Ponadto ze złożonych wyjaśnień wynika, że w sprawach świadczeń pielęgnacyjnych osoba prowadząca postępowanie korzysta z dokumentów beneficjenta zgromadzonych w innych postępowaniach.

Wobec powyższego stwierdzono, że w 5²¹ postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne, przed wydaniem decyzji organ nie dokonał weryfikacji drogą elektroniczną informacji niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego w zakresie pozyskania informacji dostępnych w systemach informatycznych ZUS tj. podlegania bądź nie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w związku z niepodejmowaniem lub rezygnacją z pracy wnioskodawcy. Tym samym organ nie zastosował się do obowiązku wynikającego z art. 23 b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

We wszystkich skontrolowanych 12 sprawach, postępowanie zakończono przyznaniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustalono, że w jednym przypadku²² prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano na podstawie art. 17 ust 1 pkt 4 ustawy, tj. innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny a w pozostałych 11 przypadkach, osobom o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. matce albo ojcu osoby wymagającej opieki. We wszystkich przypadkach osoby wymagające opieki spełniały wymogi określone w art. 17 ust. 1b ustawy.

Świadczenie pielęgnacyjne w 11 przypadkach przyznano za pełne miesiące oraz w jednym przypadku - decyzja nr: ŚR.5222.22.2018 - za niepełny miesiąc, kwotę przysługującą obliczono dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje.²³

We wszystkich przypadkach kwoty przyznanych świadczeń były zgodne z aktualnie obowiązującym obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2017 (M.P. poz. 1103) tj. 1406 zł - w odniesieniu do decyzji przyznających świadczenie na rok 2017, oraz zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2018 (M.P. poz. 1014) tj. 1477 zł w odniesieniu do decyzji przyznających świadczenie na rok 2018 r.

W 2²⁴ decyzjach świadczenie zostało przyznane bezterminowo. Art. 24 ust.4 ustawy stanowi, iż „prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zostało

¹⁷ ŚR.5222.25.2018, ŚR.5222.22.2018, ŚR.5222.26.2017

¹⁸ ŚR.5222.22.2018

¹⁹ Postępowania oznaczone: ŚR.5222.22.2018, ŚR.5222.21.2018, ŚR.5222.33.2017, ŚR.5222.23.2018

²⁰ Decyzja nr: ŚR.5222.23.2018 z dnia 09.05.2018 r., ŚR.5222.24.2018 z dnia 18.06.2018 r., ŚR.5222.25.2018 z dnia 11.07.2018 r.

²¹ Postępowania oznaczone: ŚR.5222.26.2017, ŚR.5222.28.2017, ŚR.5222.31.2017, ŚR.5222.34.2017, ŚR.5222.26.2018.

²² Postępowanie oznaczone Nr ŚR.5222.22.2018

²³ Art. 17 ust 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

²⁴ Decyzja nr: ŚR.5222.22.2018 z dnia 09.05.2018 r., Nr ŚR.5222.25.2018 z dnia 11.07.2018 r.

wydane na czas określony”, zatem przyznanie świadczenia bezterminowo jest sformułowaniem niezgodnym z ustawą. W pozostałych 10 przypadkach świadczenie zostało przyznane na czas określony, zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy, tj. do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W 5²⁵ decyzjach administracyjnych świadczenie zostało przyznane z zastosowaniem art. 24 ust. 2a ustawy tj. począwszy od miesiąca w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, w sytuacji gdy w okresie trzech miesięcy, od dnia wydania przedmiotowego orzeczenia został złożony wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego. W 1²⁶ decyzji świadczenie przyznano od dnia ustania zatrudnienia wnioskodawcy, w 2²⁷ decyzjach od dnia następującego po dniu, w którym zaprzestano wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego przez inny organ lub na podstawie wcześniejszej decyzji oraz w 3²⁸ przypadkach od miesiąca, w którym został złożony wniosek.

Decyzją nr ŚR.5222.22.2018 z dnia 09.05.2018 r. świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane od dnia złożenia wniosku tj. 17 kwietnia 2018 r., bratu osoby niepełnosprawnej, na podstawie art. 17 ust 1 pkt 4. Osobom, o których mowa w ust 1 pkt. 4 ustawy, tj. innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnia ona warunki określone w art. 17 ust 1a ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wnioskodawca spełniał te warunki od dnia następującego po dniu w którym nastąpił zgon matki osoby niepełnosprawnej. Z treści art. 24 ust 2 wynika, że prawo do świadczenia ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął prawidłowo wypełniony wniosek. Biorąc powyższe pod uwagę, należało przyznać świadczenie od dnia 6 kwietnia 2017 r. Na tę okoliczność pracownik GOPS w Tarcynie prowadzący postępowanie, złożył notatkę wyjaśniającą w której stwierdza, że do dnia złożenia wniosku opiekę nad osobą niepełnosprawną sprawowała inna osoba niż wnioskujący, dlatego świadczenie zostało przyznane od dnia złożenia wniosku, który był jednocześnie dniem przejęcia opieki nad osobą niepełnosprawną. W przedmiotowym postępowaniu organ nie odebrał od beneficjenta oświadczenia w celu potwierdzenia i prawidłowego udokumentowania od kiedy wnioskodawca przejął opiekę nad osobą niepełnosprawną. Ponadto, organ nie podjął żadnych czynności w celu weryfikacji czy na osobę niepełnosprawną pobierano wcześniej świadczenie w innym organie.

Kontroli poddano 6 postępowań w sprawie wydania decyzji zmieniającej kwotę świadczenia a dotyczących skontrolowanych decyzji ostatecznych wydanych przez organ w okresie objętym kontrolą oraz 8 postępowań, w których w latach poprzedzających okres poddany kontroli zostały wydane ostateczne decyzje administracyjne przyznające świadczenie pielęgnacyjne a w okresie kontrolowanym były wydane decyzje zmieniające kwotę świadczenia. Ogółem skontrolowano 19 decyzji zmieniających kwotę świadczenia w tym 7²⁹ decyzji zmieniających kwotę świadczenia przysługującego w roku 2017, oraz 12³⁰ decyzji dotyczących zmiany kwoty świadczenia przysługującego w 2018 r. Każdorazowo wszczęcie postępowania w sprawie zmiany decyzji ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, w zakresie zmiany wysokości tego

²⁵ Dec Nr: ŚR.5222.30.2017 z dnia 08.06.2017 r., ŚR.5222.28.2017 z dnia 31.05.2017 r., ŚR.5222.31.2017 z dnia 20.07.2017 r., ŚR.5222.33.2017 z dnia 01.09.2017 r., ŚR.5222.21.2018 z dnia 16.02.2018 r.

²⁶ Dec. nr: ŚR.5222.23.2018 z dnia 09.05.2018 r

²⁷ Dec. nr: ŚR.5222.24.2018 z dnia 18.06.2018 r., ŚR.5222.26.2018 z dnia 05.09.2018 r.

²⁸ Dec. nr: ŚR.5222.25.2018 z dnia 11.07.2018 r., ŚR.5222.26.2017 z dnia 13.02.2017 r., ŚR.5222.34.2017 z dnia 01.09.2017 r.

²⁹ Dec. nr: ŚR. 5222.7.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.4.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.2.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.22.2017 z dnia 19.01.2017 r., ŚR. 5222.19.2017 z dnia 18.01.2017 r., ŚR. 5222.23.2017 z dnia 19.01.2017 r., ŚR. 5222.14.2017 z dnia 18.01.2017 r.

³⁰ Dec. nr: ŚR. 5222.1.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR. 5222.7.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR. 5222.13.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR. 5222.18.2018 z dnia 23.01.2018 r., ŚR. 5222.15.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR. 5222.19.2018 z dnia 23.01.2018 r., ŚR. 5222.6.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR. 5222.2.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR. 5222.11.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR. 5222.16.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR. 5222.14.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR. 5222.3.2018 z dnia 08.01.2018 r.

świadczenia następowało z urzędu na podstawie art. 32 ust. 1b i 1c ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wszystkie skontrolowane postępowania zostały zakończone wydaniem decyzji zmieniającej.

W 7 decyzjach zmieniających kwotę świadczenia przysługującego w roku 2017 zostało przyznane świadczenie w wysokości 1406 zł. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 listopada 2016 (Dz.U. z 2016 r. poz.1103). W 12 decyzjach zmieniających kwotę świadczenia przysługującego w roku 2018 zostało przyznane świadczenie w wysokości 1477 zł tj. w kwocie zgodnej z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2017 (M.P. z 2017 r. poz.1014). We wszystkich poddanych kontroli decyzjach administracyjnych w sprawie zmiany decyzji ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w zakresie zmiany wysokości świadczenia, prawo do świadczenia ustalono odpowiednio od 1 stycznia 2017 r., bądź od 1 stycznia 2018 r.

Wszystkie decyzje, zarówno ustalające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego jak i decyzje zmieniające kwotę świadczenia zostały skontrolowane pod względem spełnienia wymogów określonych w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej Kpa). Wszystkie decyzje zawierały: datę wydania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie czy i w jakim trybie służy odwołanie od decyzji, a decyzje wydane po 31 maja 2017 r. zawierały również pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach takiego działania. Ponadto decyzje zawierały informację o terminie i sposobie wypłaty świadczenia oraz o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z należnymi odsetkami. Poddane kontroli decyzje (z wyłączeniem 7³¹ decyzji) zawierały również pouczenie o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu właściwego o wystąpieniu zmian mających wpływ na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Nie mniej jednak w wydanych decyzjach stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

- w 7³² decyzjach nie zawarto pouczenia o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu właściwego o wystąpieniu zmian mających wpływ na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.
- w decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie pielęgnacyjne, oznaczonej nr ŚR.5222.28.2017 nie zawarto uzasadnienia prawnego i faktycznego w zakresie przyznania świadczenia od miesiąca wcześniejszego niż miesiąc, w którym został złożony wniosek tj. z zastosowaniem art. 24 ust 2a ustawy,
- w decyzji oznaczonej nr ŚR.5222.31.2017 ustalając okres na jaki przyznano świadczenie w uzasadnieniu powołano się na zastosowanie art. 24 ust 2a ustawy z którego wynika, że jeżeli w okresie trzech miesięcy licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Wniosek o ustalenie niepełnosprawności został złożony 5 maja 2017 r., orzeczenie zostało wydane 3 lipca 2017 r. natomiast wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego został złożony 19 lipca 2017 r. Świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane od 1 czerwca 2017 r. W świetle przywołanego wyżej przepisu należało przyznać świadczenie pielęgnacyjne począwszy od 1 maja 2017 r.,
- ustalono, że w 7³³ decyzjach zmieniających kwotę świadczenia, w miejscu gdzie powinien być wskazany organ właściwy administracji publicznej wskazano Gminny Ośrodek Pomocy

³¹ Dec. nr: ŚR. 5222.28.2017, ŚR. 5222.30.2017, ŚR. 5222.31.2017, ŚR. 5222.34.2017, ŚR. 5222.33.2017, ŚR.5222.26.2018

³² Tamże

Spółecznej w Tarcynie, należy jednak zaznaczyć, że były to decyzje wydane w 2017 r. We wszystkich pozostałych decyzjach organ właściwy został oznaczony prawidłowo. – Art. 3 pkt 11 ustawy stanowi, że organem właściwym do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie lub otrzymującej świadczenie rodzinne,

- w 12³⁴ decyzjach administracyjnych przywołano w podstawie prawnej błędny publikator ustawy o świadczeniach rodzinnych - Dz.U. z 2017 r. zamiast Dz.U. z 2017 r. z późn. zm.³⁵,
- w 7³⁶ decyzjach administracyjnych przywołano w podstawie prawnej błędny publikator ustawy Kodeks postępowania administracyjnego – Dz.U. 2017 r. poz. 1257 ze zm. zamiast Dz.U. 2017 r. poz. 1257.,³⁷
- w 6³⁸ decyzjach przyznających świadczenie pielęgnacyjne, w treści uzasadnienia przywołano nieobowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. z 2013r. poz. 3) – akt został uchylony 2 stycznia 2016 r., zamiast Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. poz. 2284),
- w uzasadnieniu decyzji administracyjnej oznaczonej ŚR. 5222.22.2018 zawarto zapis „z przedłożonego orzeczenia o niepełnosprawności wynika...” co jest nieprawidłowe, gdyż w przedmiotowej sprawie zostało złożone orzeczenie o zaliczeniu do grupy inwalidzkiej wydane przez Obwodową Komisję Lekarską do spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia,
- w treści decyzji administracyjnej dotyczącej zmiany kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, oznaczonej nr ŚR.5222.19.2018 popełniono oczywistą omyłkę pisarską polegającą na przyznaniu świadczenia od 1 stycznia 2018 r. do **30 kwietnia 2017 r.** Biorąc pod uwagę, iż orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane do 25 kwietnia 2019 r., świadczenie winno być przyznane do końca ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia³⁹, tj. do 30 kwietnia 2019 r. Należy jednak zauważyć, że jeszcze w trakcie trwania kontroli wydane zostało postanowienie o sprostowaniu omyłki w ww. decyzji w następujący sposób - „na stronie 1 w sentencji decyzji zamiast daty 2017-04-30 powinna być data 2019-04-30”.
- we wszystkich skontrolowanych decyzjach, nie oznaczono strony postępowania, co jest niezgodne z art. 107 § 1 ust. 3 Kpa, w którym zostały wymienione składniki jakie powinna zawierać decyzja administracyjna.

³³ Dec. nr: ŚR. 5222.19.2017 z dnia 18.01.2017 r., ŚR. 5222.23.2017 z dnia 19.01.2017 r., ŚR. 5222.21.2017 z dnia 19.01.2017 r., ŚR. 5222.2.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.4.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.7.2017 z dnia 17.01.2017 r., ŚR. 5222.14.2017 z dnia 18.01.2017 r.

³⁴ ŚR.5222.21.2018 z dnia 16.02.2018 r., ŚR.5222.1.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR.5222.7.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR.5222.18.2018 z dnia 23.01.2018 r., ŚR.5222.13.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.15.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.19.2018 z dnia 23.01.2018 r., ŚR.5222.16.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.6.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR.5222.2.2018 z dnia 08.01.2018 r., ŚR.5222.14.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.11.2018 z dnia 08.01.2018 r.

³⁵Wprowadzone zmiany z dnia 1 stycznia 2018 r.

³⁶ ŚR.5222.19.2018 z dnia 23.01.2018r., ŚR.5222.16.2018 z dnia 22.01.2018r., ŚR.5222.14.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.11.2018 z dnia 22.01.2018 r., ŚR.5222.18.2018 z dnia 23.01.2018 r., ŚR.5222.13.2018 z dnia 22.01.2018r., ŚR.5222.15.2018 z dnia 22.01.2018 r. .

³⁷ Wprowadzone zmiany od 2 lutego 2018 r.

³⁸ Decyzje o nr: ŚR. 5222.30.2017 z dnia 08.06.2017 r., ŚR. 5222.28.2017 z dnia 31.05.2017 r., ŚR. 5222.31.2017 z dnia 20.07.2017 r., ŚR. 5222.33.2017 z dnia 01.09.2017 r., ŚR. 5222.34.2017 z dnia 01.09.2017 r., ŚR. 5222.26.2017 z dnia 13.02.2017 r.

³⁹ Art. 24 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

We wszystkich badanych przypadkach decyzje zostały wydane przez osoby upoważnione, zgodnie z treścią upoważnienia udzielonego przez Burmistrza Tarczyna, 2⁴⁰ decyzje zostały wydane przez st. inspektora Danutę Sobczak, pozostałe przez kierownika GOPS w Tarczynie panią Magdalenę Burzyńską.

Wszystkie skontrolowane decyzje doręczono stronie prawidłowo, tj. za pośrednictwem operatora pocztowego listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub zostały odebrane przez stronę osobiście w siedzibie Ośrodka, co potwierdzone zostało podpisem osoby odbierającej wraz ze wskazaniem daty odbioru, zgodnie z art. 39 i 46 § 1 Kpa.

We wszystkich miesiącach obowiązywania i realizacji skontrolowanych decyzji, świadczenia wypłacane były terminowo, a wypłacone kwoty były zgodne z kwotami określonymi w decyzjach. We wszystkich przypadkach jako formę wypłaty świadczenia wskazano przelew na konto bankowe.

W badanych postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych przyznających świadczenie pielęgnacyjne, GOPS w Tarczynie, do dnia kontroli wystąpił w 9 przypadkach do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie ustalenia okresu niezbędnego do uzyskania okresu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (*składkowego i nieskładkowego*) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, natomiast w 8 postępowaniach ośrodek podjął działania dopiero w trakcie trwania kontroli, tj. w dniu 18 września 2018 r. - wystosował 1⁴¹ pismo do ZUS oraz 8⁴² pism do osób, którym przyznano świadczenie z prośbą o dostarczenie do ośrodka w terminie 14 dni informacji oraz dokumentów potwierdzających okresy zatrudnienia.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że GOPS w Tarczynie zgłosił do ZUS i opłacał składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za 18 osób (dwie poddane kontroli sprawy dotyczyły tej samej osoby, jedna osoba była ubezpieczana w KRUS), którym było wypłacane świadczenie pielęgnacyjne. W 5⁴³ przypadkach w dokumentacji sprawy znajdowały się pisemne oświadczenia wnioskodawców dotyczące niepodlegania ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, w 12 przypadkach organ kontynuował opłacanie składek na podstawie zgłoszeń do ZUS dokonanych w latach wcześniejszych. W 1 przypadku (dot. sprawy oznaczonej ŚW.5222.24.18) stwierdzono, że w aktach sprawy znajduje się wydruk z CBB, z którego wynika, że poprzedni organ właściwy, który wypłacał świadczenie pielęgnacyjne opłacał składkę emerytalno - rentową. W powyższej sprawie Organ nie odebrał od wnioskodawcy oświadczenia w sprawie podleganiu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i zdrowotnemu, a także nie dokonał weryfikacji drogą elektroniczną informacji dotyczącej składki zdrowotnej przez co nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 23b ustawy.

W okresie objętym kontrolą, składka zdrowotna opłacana była za 8⁴⁴ osób, w 5⁴⁵ przypadkach jako kontynuacja na podstawie zgłoszeń do ZUS dokonanych w latach wcześniejszych, oraz w 3⁴⁶ przypadkach dotyczących nowych zgłoszeń, na podstawie złożonych przez beneficjentów oświadczeń o niepodleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Tylko w jednym przypadku spośród osób nowo zgłoszonych do ubezpieczenia zdrowotnego organ dokonał weryfikacji podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w systemach informatycznych ZUS. Należy zatem uznać, że w 2⁴⁷ przypadkach organ nie wywiązał się z obowiązku weryfikacji drogą

⁴⁰ Dec. nr: ŚR.5222.33.2017 z dnia 01.09.2017r. , ŚR.5222.34.2017 z dnia 01.09.2017 r.

⁴¹ Pismo znak GOPS.420.445.2018 z dnia 18.09.2018 r.

⁴² Pisma oznaczone: GOPS.420.437.2018, GOPS.420.438.2018, GOPS.420.439.2018, GOPS.420.440.2018, GOPS.420.441.2018, GOPS.420.442.2018, GOPS.420.443.2018, GOPS.420.444.2018.

⁴³ Dot. decyzji nr: ŚR.5222.22.2018; ŚR.5222.23.2018; ŚR.5222.25.2018; ŚR.5222.26.2017; ŚR.5222.34.2017.

⁴⁴ Dot. decyzji nr: ŚR.5222.14.2015, ŚR.5222.8.2015, ŚR.5222.31.2017, ŚR.5222.26.2018, ŚR.5222.21.2018, ŚR.5222.34.2017, ŚR.5222.22.2018, ŚR.5222.23.2018.

⁴⁵ Dot. decyzji nr: ŚR.5222.14.2015, ŚR.5222.8.2015, ŚR.5222.31.2017, ŚR.5222.26.2018, ŚR.5222.21.2018

⁴⁶ Dot. decyzji nr: ŚR.5222.34.2017, ŚR.5222.22.2018, ŚR.5222.23.2018

⁴⁷ Dot. decyzji nr: ŚR.5222.34.2017, ŚR.5222.22.2018

elektroniczną informacji dotyczącej składki zdrowotnej przez co nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 23b ustawy.

W okresie kontrolowanym wyrejestrowano z ubezpieczenia emerytalno – rentowego i zdrowotnego w ZUS 2 osoby, oraz jedną z ubezpieczenia emerytalno – rentowego, w tym 1 z powodu uzyskania 20-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu, oraz 2 osoby z uwagi na zakończenie okresu przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarcynie do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, w szczególności do:

1. Prawidłowego kompletowania dokumentacji potrzebnej do ustalenia uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego w zakresie odbierania od wnioskodawców oświadczeń o podleganiu bądź nie podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym, a w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów wzywania wnioskodawców w trybie art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, do ich uzupełnienia.
2. Obligatoryjnego stosowania się do obowiązku wynikającego z art. 23b ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie weryfikacji w dostępnych systemach teleinformatycznych przed wydaniem decyzji administracyjnych, informacji niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego.
3. Wydawania decyzji administracyjnych z większą starannością i rzetelnością, w szczególności:
 - wskazywania w decyzjach administracyjnych jako organu właściwego – Burmistrza Tarcyna,
 - wskazywanie w decyzjach administracyjnych strony postępowania,
 - w decyzjach administracyjnych wydanych z zastosowaniem art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, przyznawania świadczenia na czas nieokreślony zgodnie z brzmieniem przywołanego przepisu, a nie bezterminowo,
 - w decyzjach przyznających świadczenie z zastosowaniem art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. od miesiąca wcześniejszego niż miesiąc, w którym został złożony wniosek, zawierania uzasadnienia faktycznego i prawnego w tym zakresie, a w przypadku odstąpienia od uzasadnienia, w podstawie prawnej oraz pod rozstrzygnięciem decyzji wskazywania art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego,
 - zamieszczania we wszystkich decyzjach administracyjnych przyznających świadczenie pouczenia o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu właściwego o wystąpieniu zmian mających wpływ na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - zamieszczania prawidłowych publikatorów aktów prawnych,
 - zamieszczania nazw aktów prawnych obowiązujących na dzień wydania decyzji (w tym aktów wykonawczych do ustaw),
 - w sytuacji przywoływania w uzasadnieniu decyzji nazw dokumentów, zamieszczania ich prawidłowego brzmienia.
4. Występowania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 6 ust. 2a i 2c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z wnioskami

o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia, w celu prawidłowego ustalenia okresu za jaki organ powinien opłacać składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, osób którym zostało przyznane świadczenie pielęgnacyjne.

5. Sprostowania decyzji z dnia 20 lipca 2017 r. oznaczonej nr ŚR.5222.31.2017 i przyznania świadczenia pielęgnacyjnego stosownie do przepisu art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. od miesiąca złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie wypłaty należnego świadczenia za maj 2017 r.

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję Panią Kierownik do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Pani Barbara Galicz
Burmistrz Tarczyn